

Sokak Çocukları

– eyyup · 18 Haziran 2011

Hangimiz sokakta mendil, sakız satan, arabaların camlarını silmek isteyen çocuklarla rastlaşmamıştır. Görmezden gelsek de onlara hep rastlarız. Onlar toplumun göz ardı ettiği gerçeklerden ama acı gerçeklerden bir tanesidir. Biz bu yazımızda sokakta çalışan değil sokağı yurt edinen çocuklarımızdan söz edeceğimiz pek iç açıcı bir konu olmasa da sizlerle paylaşmak istediğim bir toplumsal yaraya dikkatinizi çekmek istiyorum bu yazımda. Bakın ne diyor sokak çocukları:

Biz tehlike değiliz tehlikedeyiz!

(*)"Sokak çocuklarının çoğu kimsesiz değildir; ancak içinde buldukları aile bağlarının niteliği, bu çocukları ya sokaklarda çalışarak aile bütçesine yardımcı olmaya ya da evden kaçmaya yönelten nedendir. Aslında bu çocuklar sokakların 'kimsesizleridir. Çünkü onlar, içinde yaşamak için uğraş verdikleri topluma yabancılaşmışlardır. Onlar genellikle uyuşturucu kullanmaya ve suç mağduru ya da sanığı olma tehlikeleri ile karşı karşıyadırlar. BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'si (ÇHS) çerçevesinde ele alındığında, bu çocuklar, özel koruma önlemlerine muhtaç çocuklar kategorisinde değerlendirilmektedir". Bu satırları. unicef' in Türkiye sitesinden aldım. Yazı şöyle devam ediyor: "Tüm dünyada tarih boyunca görülen en kalabalık çocuk kuşağı, içinde bulunduğumuz on yıl içinde dünyaya gelecektir ve bunların 1.5 milyonu da Türkiye'de doğacaktır. Bu çocukların bir bölümü, yoksulluk, aşırı kalabalık, fiziksel, ekonomik, cinsel ya da duygusal istismar gibi etkenler nedeniyle aileleri ile sorun yaşayacaktır. Koşullara uyum sağlamak için gösterilecek çabalara karşın, bu çocukların önemlice bir bölümü Türkiye'deki kentlerin sokaklarında yaşayan ve çalışan çocukların saflarına katılacaktır". Saptamalar ürkütücü hep nüfusumuzun genç ve dinamikliğinden söz ederken bunun arkasında eğer önlem alınmazsa yatan potansiyel tehlikeyi bir düşünün. Bu gelecek için bir senaryo olsa da mevcut durum yine aynı sitede şöyle dile getirilmiş.

Varolan Durum:

Türkiye'de kentlerin sokaklarında yaşayan ve/veya çalışan çocuk sayısı son dönemde gözle görülür biçimde artmıştır.

Pek çok çocuk anne-babaları tarafından sokakta çalışıp aile geçimine destek vermeye zorlanmaktadır. İstismar eden ailelerden gelen çocukların bazıları kurtuluşu sokaklarda aramaktadırlar.

Birçok zaman okula gidemeyen, gitse bile ev ödevlerini yapacak zamanı bulamayan bu çocukların birçoğu eğitim sisteminin dışında kalmakta, bu da vasıflı işler için gerekli olan ilköğretim diplomalarını alma şanslarını sınırlamaktadır.

Çocukların çoğu sokaktayken kötü muameleye, fiziksel ve/veya cinsel istismara, hastalıklara ve yetersiz beslenmeye maruz kalmakta, madde bağımlısı haline gelmektedir". Şimdi söyleyin bana bu çocukları toplumun kanayan bir yarası olmak yerine okuyan düşünen ve üreten birer birey olmaları yolunda neler yaptık. Daha doğrusu neler yapamadık. Sokak çocuklarının profiline bakmak gerekirse ülkemizde bu konuda yaptığı çalışmalarla adından söz ettiren bir uzmanın (***) Prof.Dr. Oğuz POLAT' ın konu ile ilgili bir yazısından alıntı yapmak istiyorum.

(***) "Bu çocuklara baktığımızda; evde dayak yiyen, sonra bu şiddete dayanamayarak sokağa kaçan, burada da suça itilerek yaşayan çocukların olduğunu görmekteyiz. Bu çocuklara sağlık dışı koşullarda çalışan çocukları da eklemek gerekir. Hepsinin ortak özelliği buldukları yaşın gerektirdiği yaşamı yaşayamamaları ve en çok gereksinimleri olan ev sıcaklığından, ebeveyn ilgisinden, oyun oynamaktan ve sağlıklı beslenmeden yoksun olmalarıdır".

Biz tehlike değiliz tehlikedeyiz! Sokak çocuklarının bu feryadını duymak ülke yarınlarına güven ile bakmanın olmazsa olmaz ön koşulu olmalı.

(*)[http:// www.unicef.org/turkey](http://www.unicef.org/turkey)

(**)Prof.Dr.Oğuz POLAT: http://www.adlitip.org/?page_id=159

(***)[http:// www.sokakcocuklari.net/](http://www.sokakcocuklari.net/)

Fotoğraf Rana Mullan © UNICEF Türkiye 2004